

TAKE ACTION

SUPPORT US

THE NETWORK

OPEN BUDGET SURVEY

COUNTRIES

INITIATIVES

RESOURCES

STORIES

ABOUT

OPEN BUDGET SURVEY

• Open Budget Survey

Rankings

Country Results

Reports

Calculator

Download Data

Roadmap to 61

Events

Open Budget Survey

[View 2021 Global Report](#)

Anketa proračunske otvorenosti:
Rezultati za 2021.
Sljedeći koraci za 2023.

Andrés Ponce Morales, viši voditelj programa, Odjel za osposobljavanje, tehnička pomoć i umrežavanje

**IBP radi na tome
da sustavi javnih
financija budu
otvoreni i
odgovorni
putem:**

inkubacije i jačanja institucija civilnog društva usmjerenih na proračun diljem svijeta.

suradnje s partnerima civilnog društva i drugim akterima za odgovornost unutar zemalja kako bi se postigla mjerljiva poboljšanja javne potrošnje, poreza i pružanja usluga;

sprovedenja istraživanja i analize državnih proračunskih sustava, procesa i politika;

uključivanja međunarodnih i državnih zainteresiranih strana u promicanje poboljšanih proračunskih sustava, praksi, politika i ishoda.

Anketa o otvorenosti proračuna (AOP)

- Jedino usporedivo i neovisno mjerenje proračunske transparentnosti, sudjelovanja i nadzora na svjetskoj razini
- Posljednje objavljeno izdanje obuhvaća 120 zemalja (8. izdanje, objavljeno u travnju/aprilu 2022.)
- Snažan alat koji se može upotrijebiti za analizu i zagovaranje proračuna
- Dokumenti i referentna mjerila stanja planiranja otvorenog proračuna diljem svijeta razmatranjem triju stupova:
 1. **transparentnost** u pogledu toga kako se prikupljaju i troše javna sredstva,
 2. prilike za **sudjelovanje** u odlukama o proračunskoj politici, i
 3. **nadzor** koji provode neovisne zakonodavne vlasti i revizijske institucije.

Metodologija Ankete o otvorenosti proračuna – podsjetnik

- Na temelju dokaza
- Rigorozna i objektivna – provjere dosljednosti koje se primjenjuju u svim zemljama
- Istraživanja obično provode lokalni istraživači iz civilnog društva
- Upitnike pregledavaju anonimni neovisni stručnjaci
- Vlade su pozvane da komentiraju preliminarne rezultate
- Datum zaključenja za sve zemlje uključene u AOP 2021. bio je 31. prosinca/decembra 2020.
- 145 pitanja koja se ocjenjuju → 109 pitanja o javnoj dostupnosti i sveobuhvatnosti informacija o proračunu, 18 o sudjelovanju javnosti u proračunskom procesu i 18 o ulozi zakonodavca i vrhovne revizorske institucije.
- 83 pitanja koja se ne ocjenjuju upotpunjuju istraživanje tako da pružaju pozadinske informacije o ključnim proračunskim dokumentima i istražuju različite karakteristike upravljanja javnim financijama određene zemlje.

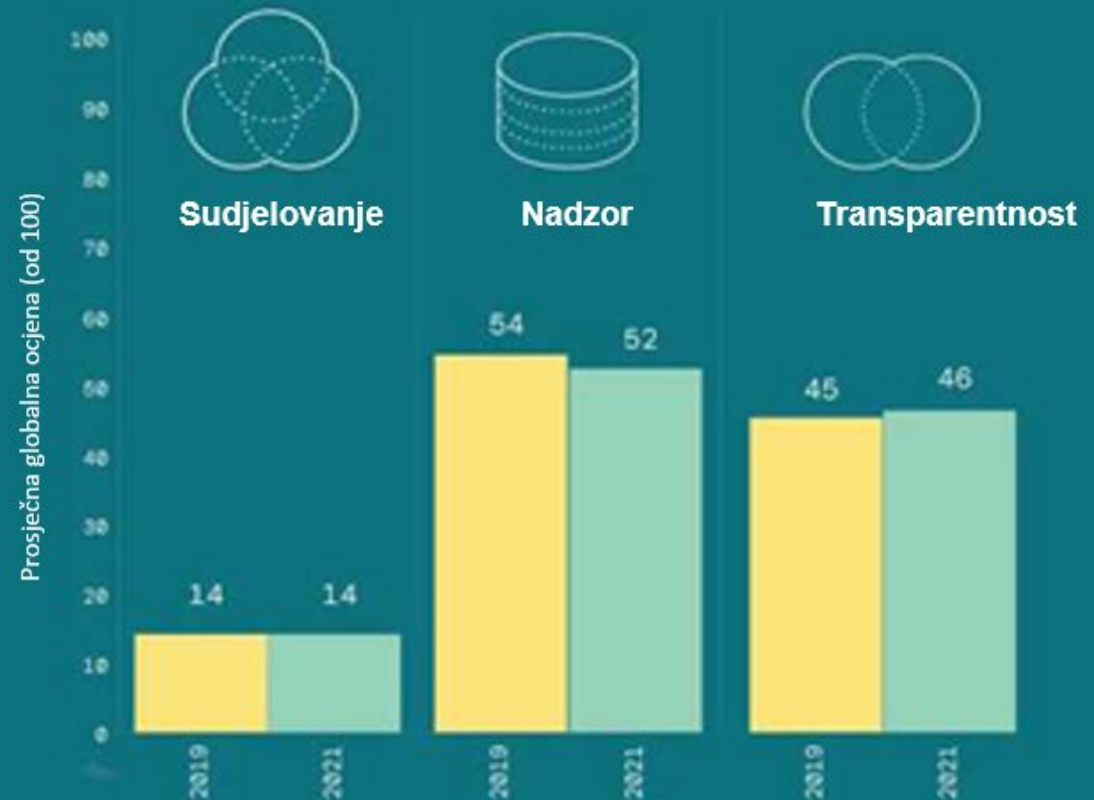
Ulaganje u otvorene proračune dobitni je pobjednički pothvat

Međunarodno
partnerstvo
za proračun

ANKETA O OTVORENOSTI
PRORAČUNA 2021.

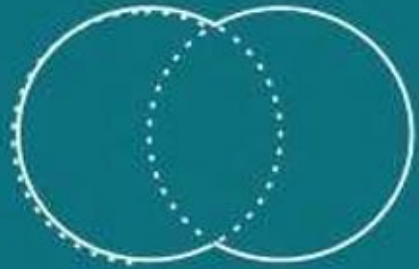
**Promjene u
transparentnosti,
sudjelovanju javnosti i
nadzoru iz AOP-a
2019. do AOP-a 2021.**

**Međunarodno
partnerstvo za
proračun**

**ANKETA O OTVORENOSTI
PRORAČUNA 2021.**

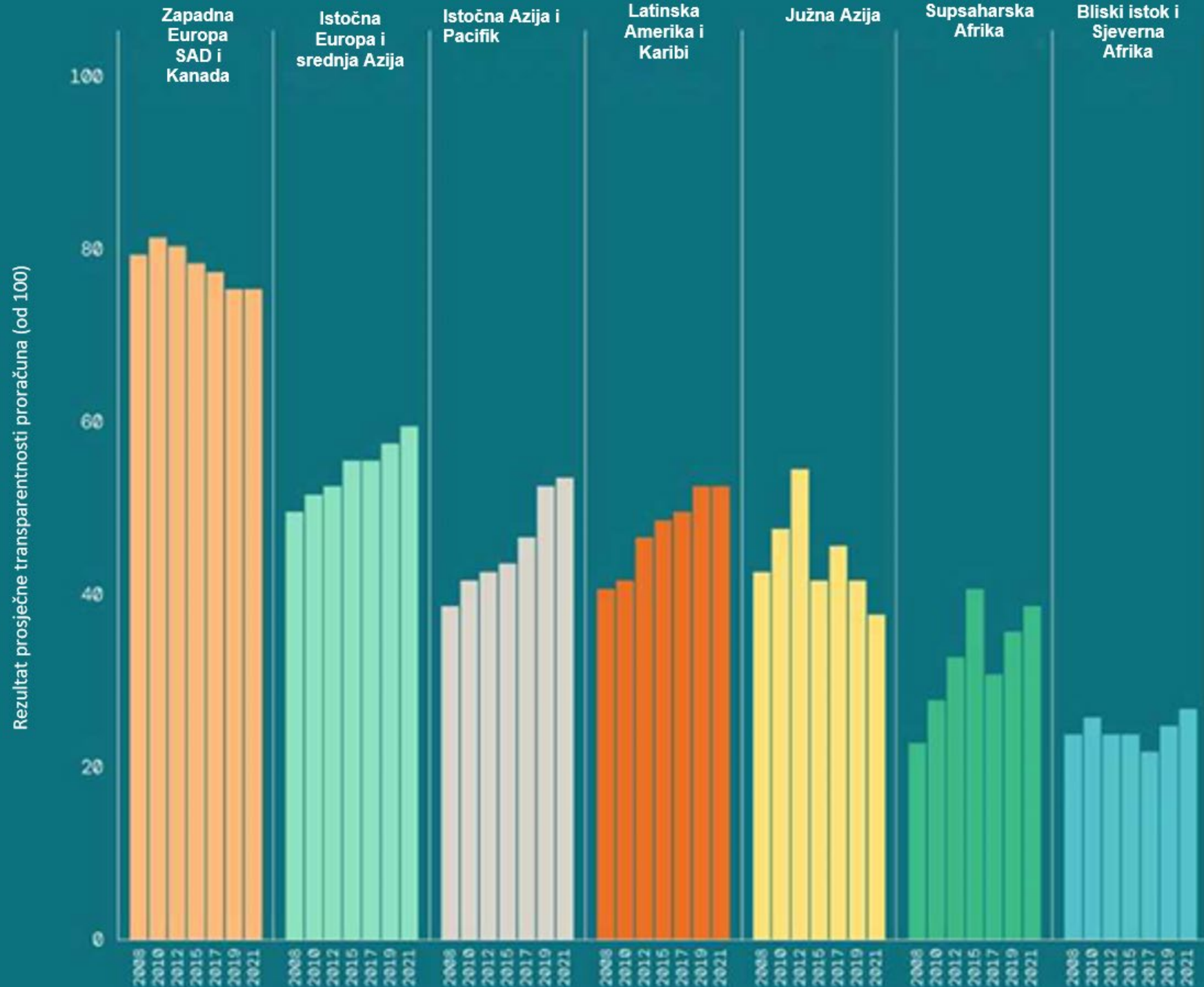
Transparentnost

**Od 2008., rezultati
transparentnosti povećali su se za
više od**

20%

Regija istočne
Europe i
srednje Azije
konzistentno
napreduje od
2008.

Zemlje članice PEMPAL-a koje su evaluirane u AOP-u 2021.

1. Albanija
2. Azerbajdžan
3. Bosna i Hercegovina
4. Bugarska
5. Hrvatska
6. Gruzija
7. Kazahstan
8. Kirgiska Republika
9. Moldova
10. Sjeverna Makedonija
11. Rumunjska
12. Ruska Federacija
13. Srbija
14. Tadžikistan
15. Turska
16. Ukrajina

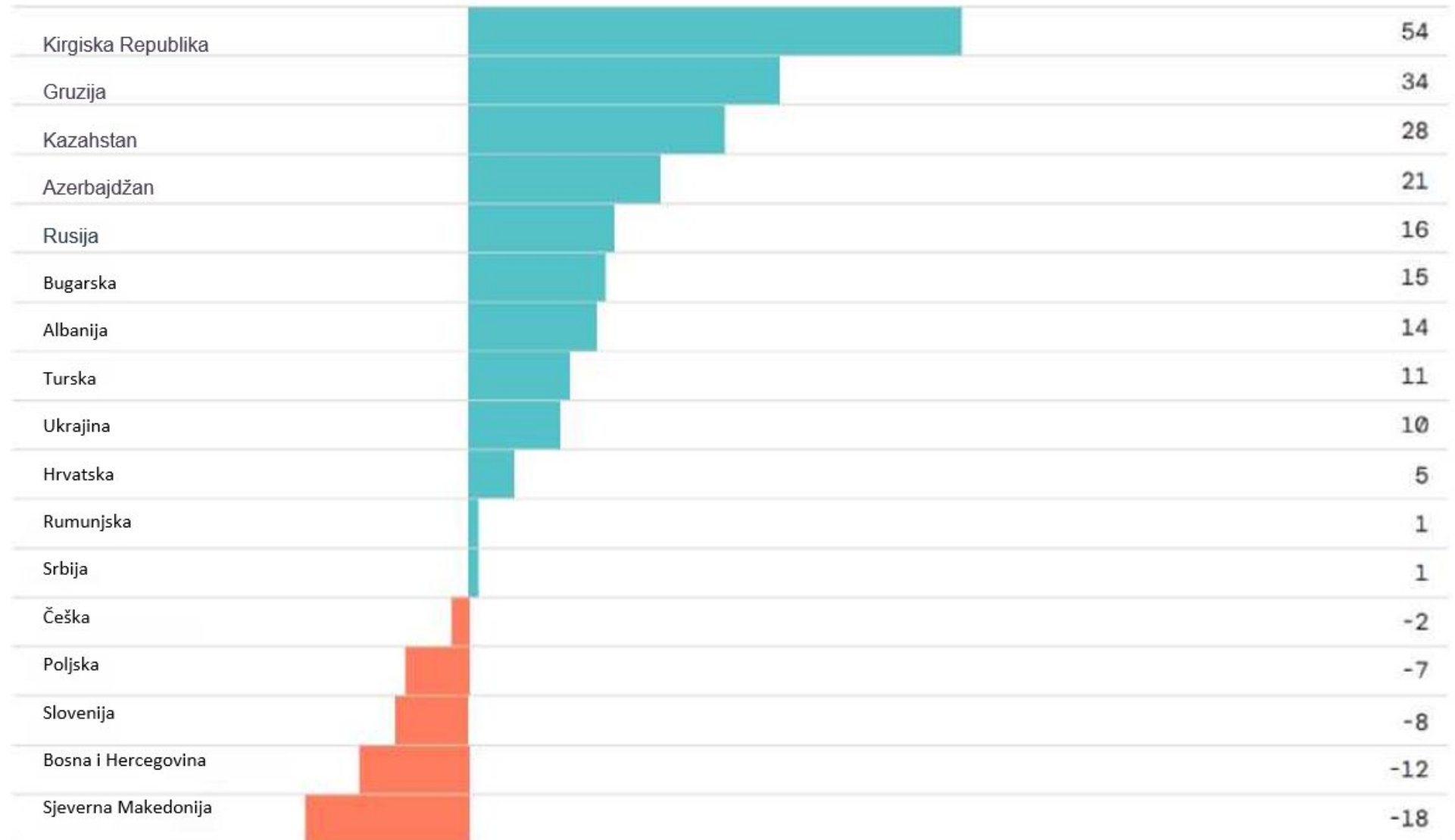
Druge uključene zemlje: Češka, Mađarska, Poljska, Slovenija, Slovačka

Ne uključuje: Bjelarus, Kosovo*, Crnu Goru**, Uzbekistan

*Uključena u AOP 2023. kao pilot-zemlja

**Uključeno u Anketu o otvorenosti proračuna 2023.

Evolucija transparentnosti tijekom godina (2008. - 2021.)

Većina zemalja istočne Europe i središnje Azije značajno je poboljšala svoje rezultate od 2008.

Ocjene i rangiranje 2021. za istočnu Europu i srednju Aziju u odnosu na tri stupa AOP-a.

	Transparentnost	Sudjelovanje	Nadzor
Gruzija	87	44	74
Ruska Federacija*	73	28	78
Bugarska	71	26	61
Slovenija	66	11	83
Moldova	65	11	63
Slovačka	65	22	56
Ukrajina	65	39	82
Hrvatska	64	17	65
Kazahstan	63	9	61
Rumunjska	63	7	43
Kirgiska Republika	62	26	61
Armenija	61	6	50
Češka	60	15	83
Poljska	60	22	82
Azerbajdžan	57	9	63
Turska	55	0	61
Albanija	52	6	67
Srbija	46	2	54
Mađarska	44	0	57
Sjeverna Makedonija	36	6	54
Bosna i Hercegovina	32	9	57
Tadžikistan	16	0	43
Regionalni prosjek	57	14	63

Sudjelovanje javnosti je rijetko.

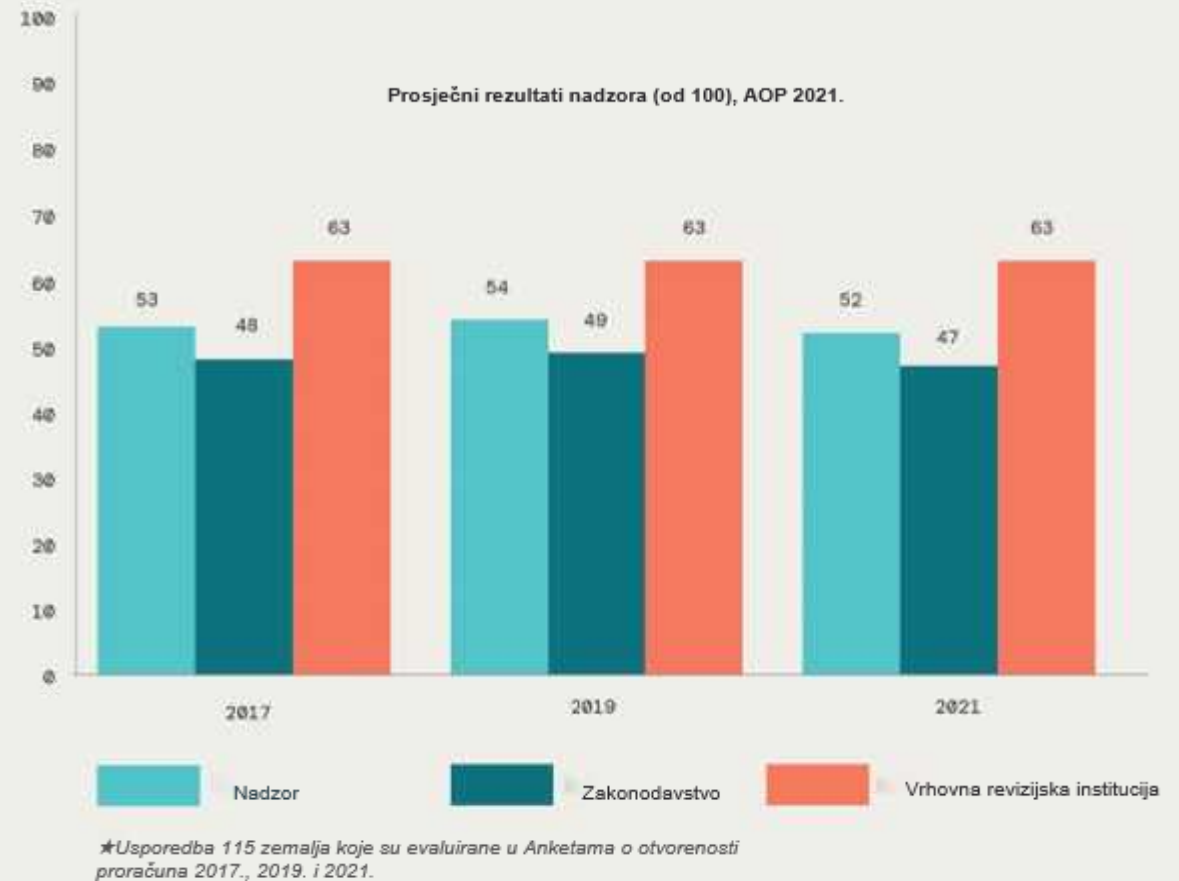
Mnoge vlade uvode inovativne pristupe sudjelovanju:

- Centralizirani portali za pritužbe na pružanje usluga (**Indonezija**)
- Nove strategije obraćanja javnosti (**Argentina i Moldova**)
- Povećana zastupljenost marginaliziranih zajednica u savjetovanjima o proračunu (**Južna Koreja**)

ANKETA O OTVORENOSTI
PRORAČUNA 2021.

Prosječni rezultati nadzora, AOP 2017. - 2021.

Što stoji iza brojki?

8. pitanje: U država li prijedlog proračuna ili bilo koja popratna proračunska dokumentacija procjene rashoda za višegodišnje razdoblje (najmanje dvije godine nakon proračunske godine) po programu?

- A. Da, prikazane su višegodišnje procjene za programe koje uključuju sve rashode.
- B. Da, prikazane su višegodišnje procjene za programe koji čine najmanje dvije trećine, ali ne i sve rashode.
- C. Da, prikazane su višegodišnje procjene za programe koji čine manje od dvije trećine rashoda.
- D. Ne, višegodišnje procjene za programe nisu prikazane.
- E. Nije primjenjivo/drugo.

36. pitanje: Pr predstavlja li prijedlog proračuna ili bilo koja popratna proračunska dokumentacija alternativne prikaze rashoda (poput spola, dobi, prihoda ili regije) kako bi se ilustrirao financijski učinak politika na različite skupine građana, barem za proračunsku godinu?

- A. Da, prikazana su najmanje tri alternativna prikaza rashoda kako bi se ilustrirao financijski učinak politika na različite skupine građana.
- B. Da, prikazana su dva alternativna prikaza rashoda kako bi se ilustrirao financijski učinak politika na različite skupine građana.
- C. Da, prikazan je jedan alternativni prikaz rashoda kako bi se ilustrirao financijski učinak politika na različite skupine građana.
- D. Ne, alternativni prikazi rashoda nisu prikazani kako bi se ilustrirao financijski učinak politika na različite skupine građana.
- E. Nije primjenjivo/drugo.

REGIONAL REPORTS

Four paths to transparency in Eastern Europe and Central Asia

The Eastern Europe & Central Asia region is 1 point away from reaching the threshold of sufficient budget transparency and joining the "61+ club". This report breaks down the levers and incentives that have driven progress and explains the constraints and varied political commitments to further progress on more transformational budget openness measures.

REGIONAL REPORT

Afrique francophone

REGIONAL REPORT

América Latina y el Caribe

REGIONAL REPORT

Centroamérica

REGIONAL REPORT

Eastern Europe and Central Asia

Zemlja	Predproračunski dokument	Prijedlog proračuna izvršne vlasti	Doneseni proračun	Proračun za građane	Izveštaji tijekom godine	Polugodišnji izvještaj	Godišnji izvještaj	Revizorski izvještaj
Afganistan	●	●	●	●	●	●	●	●
Albanija	●	●	●	●	●	●	●	●
Alžir	⊘	●	●	●	⊘	●	⊘	●
Angola	⊘	●	●	●	●	⊘	●	●
Argentina	●	●	●	●	●	⊘	●	●
Armenija	●	●	●	●	●	⊘	●	●
Australija	●	●	●	●	●	●	●	●
Azerbajdžan	●	●	●	●	●	●	●	●
Bangladeš	●	●	●	●	●	⊘	●	⊘

Sljedeći koraci: Regionalne preporuke

1. Nekoliko posljednjih koraka za ostvarenje i prelaženje praga od 61/100. Primjerice:
 - **Sveobuhvatnost prijedloga proračuna izvršne vlasti** (prosječna je ocjena 55/100)
 - **Sveobuhvatnost izvješća na kraju godine** (prosječna je ocjena 56/100)
 - **Objava polugodišnjeg pregleda** (nije objavljen u 9 zemalja, nije izrađen u 6 njih)
2. Jačanje sudjelovanja javnosti, nastavak korištenja i usavršavanje tehnologija, internetskih alata i inovativnih praksi. Institucionalizacija sudjelovanja javnosti gdje god je to moguće.
3. Intenziviranje učenja uz pomoć kolega i razmjena praksi aktivnim sudjelovanjem u regionalnim tijelima kao što je PEMPAL.

[Regionalno izvješće](#) sadržava konkretne ideje za klustere zemalja u Europi i srednjoj Aziji, zanimljive pozadinske informacije i obrazloženja za svaku zemlju.

Anketa o otvorenosti proračuna za 2023.: Sljedeći koraci i ključne točke

- **veljača/februar – travanj/april 2023.** → Istraživači ispunjavaju upitnik za svoju zemlju
- **ožujak/mart – lipanj/jun 2023.** → Osoblje IBP-a analizira rezultate i raspravlja o njima s istraživačem kako bi se osiguralo da su odgovori potkrijepljeni dokazima.
- **lipanj/jul – listopad/oktobar 2023.** → Pregled kolega i vladin pregled
- **srpanj/jul 2023.** → Radionice za vladine recenzente i interakcija s vladama koje će pregledati upitnike.
- **kolovoz/august – listopad/oktobar 2023.** → IBP integrira komentare recenzenata i dovršava upitnike zajedno s istraživačima
- **studeni/novembar 2023. – siječanj/januar 2024.** → Upitnici se kvantificiraju i upotrebljavaju za izradu zbirnih mjerenja učinka za pojedine zemlje, regije i svijet.
- **siječanj/januar – ožujak/mart 2024.** → Osoblje IBP-a i istraživači usavršavaju preporuke o mjerama koje vlada, zakonodavstvo i vrhovna revizijska institucija mogu poduzeti kako bi poboljšali otvorenost proračuna i odgovornost.
- **svibanj/maj 2024.** → Događanje uoči globalnog pokretanja te srodni medijski sadržaji i zagovaranje uz nacionalne angažmane.
- **svibanj/maj – srpanj/jul 2024.** → IBP i partneri zalažu se za reforme u skladu s preporukama iz AOP-a. Ključne zainteresirane strane sastaju se na globalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Mediji su angažirani kako bi povećali vidljivost rezultata i potaknuli djelovanje.

Imate li pitanja?

Hvala vam

Podaci za kontakt

aponce@internationalbudget.org
emondo@internationalbudget.org